

Ερωτήσεις - Απαντήσεις για την Ιστορία της Γ' Γυμνασίου

Ποιες αλλαγές παρατηρούνται στην Ευρώπη μεταξύ 13ου και 15ου αιώνα, οι οποίες θα κλονίσουν το φεουδαρχικό σύστημα;

Από το 13ο ως το 15ο αιώνα παρατηρούνται στην Ευρώπη οι εξής αλλαγές:

(α) Η εδραίωση ισχυρών εθνικών μοναρχιών.

(β) Η οργάνωση συντεχνιών με θρησκευτικούς, πολιτικούς και οικονομικούς σκοπούς.

(γ) Η εμφάνιση της αστικής τάξης.

Το φεουδαρχικό σύστημα θ' αρχίσει να κλονίζεται από τις αλλαγές αυτές και από τον 15ο αιώνα θα πέσει σε μααρασμό με την εμφάνιση ενός καινούριου κοινωνικοοικονομικού συστήματος, του καπιταλισμού.

Όταν τα πρώτα πανεπιστήμια ιδρύονται οι Πάπες προσπαθούν να τα θέσουν υπό τον έλεγχο τους. Γιατί το κάνουν αυτό;

Με την ίδρυση των πανεπιστημίων ο κόσμος αρχίζει να μορφώνεται και τα πανεπιστήμια συνδύαζαν στις παραδόσεις τους στοιχεία από τον ελληνικό, ρωμαϊκό και αραβικό πολιτισμό. Έτσι η Ρωμαϊκή Εκκλησία για να μη χάσει την αίγλη της προσπαθεί να θέσει υπό τον έλεγχο της τα Πανεπιστήμια και να συνδυάσει το θρησκευτικό δόγμα με τον ελληνικό, ρωμαϊκό και αραβικό πολιτισμό.

Ποιος ήταν ο Θωμάς Ακινάτης;

Ο Θωμάς Ακινάτης (1224-1274) ήταν μεγάλος θεολόγος, φιλόσοφος και άγιος της Καθολικής Εκκλησίας, ο οποίος "συμφιλίωσε" τις απόψεις του Αριστοτέλη με τη χριστιανική σκέψη.

Αναφέρετε τα γεγονότα, που επηρέασαν τις πολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τον 13ο με 15ο αιώνα.

Τα γεγονότα, που επηρέασαν τις πολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τον 13ο με 15ο αιώνα είναι:

(α) Η ίδρυση πολλών νέων πόλεων και η εμφάνιση της αστικής τάξης.

(β) Η άλωση της Κωνσταντινούπολης πρώτα από τους Φράγκους το 1204 και μετά από τους Τούρκους το 1453.

(γ) Η επέκταση των Μογγόλων στην Κεντρική Ευρώπη

(δ) Η εμφάνιση και εξάπλωση των Οθωμανών Τούρκων στη Μεσόγειο.

Τι είναι η Αναγέννηση;

Αναγέννηση είναι η ιστορική περίοδος από το 1350 έως το 16ο αιώνα κατά την οποία έχουμε στροφή προς την αρχαιότητα και αναβίωση του πνεύματος των αρχαίων. Παρατηρείται πρόοδος σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης ζωής, στις επιστήμες, στα γράμματα, στις τέχνες, στη θρησκεία.

Ποιο αποτέλεσμα είχε η δημιουργία της αστικής τάξης;

Με τη δημιουργία της αστικής τάξης παρατηρείται οικονομική άνθιση, με αποτέλεσμα την πνευματική ανάπτυξη. Έχουμε την ίδρυση Πανεπιστημίων και τη διδασκαλία επιστημών, όπως η φιλοσοφία, τα μαθηματικά και η αστρονομία.

Πώς εξηγείται το ότι η Αναγέννηση ξεκίνησε από τη Φλωρεντία;

Η Αναγέννηση ξεκίνησε από τη Φλωρεντία γιατί η πόλη αυτή ήταν σημαντικό κέντρο πνευματικής κίνησης, όπου με το εμπόριο του μεταξιού και με τις τραπεζικές εργασίες συγκεντρώθηκε πολύς πλούτος. Επίσης, από τη Φλωρεντία κατάγονται τρεις από τις μεγαλύτερες φυσιογνωμίες της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας, ο Δάντης, ο Πετράρχης και ο Βοκκάκιος, οι οποίοι με τα έργα τους βοήθησαν στην ανάπτυξη της ανθρώπινης ζωής, των τεχνών, των επιστημών, της θρησκείας και των γραμμάτων.

Ποιοι οι σημαντικότεροι συγγραφείς της εποχής αυτής, ποια τα σημαντικότερα έργα τους και τι καινούργιο πρόσφεραν στον ευρωπαϊκό πολιτισμό;

Οι σημαντικότεροι συγγραφείς της εποχής αυτής και τα έργα τους είναι:

- Ο Δάντης, με το έργο του “Θεία Κωμωδία”, που αποτέλεσε υπόδειγμα του μεταγενέστερου γραπτού ιταλικού λόγου.
- Ο Πετράρχης που με τα λυρικά ποιήματά του (Σονάτες) επηρέασε τις ευρωπαϊκές λογοτεχνίες.
- Ο Βοκκάκιος, που με τη συλλογή των διηγημάτων του με τίτλο “Δεκαήμερο” επηρέασε το λογοτεχνικό είδος.

Έτσι οι τρεις αυτοί άνδρες βοήθησαν στην ανάπτυξη της θρησκείας, τέχνης, γραμμάτων, επιστημών.

Τι ήταν ο “Καθολικός Άνθρωπος”;

Ο “Καθολικός Άνθρωπος” (Συνολικός Άνθρωπος) είναι ο νέος τύπος ανθρώπου της Αναγέννησης, ο οποίος μπορούσε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της κοινωνίας. Είναι κυρίαρχος της μοίρας του, έχει βαθιά πίστη στο θεό, χρησιμοποιεί τη λογική και μελετά τα πάντα..

Ποιοι οι σπουδαιότεροι λόγιοι που κατέφυγαν στη Δύση μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453 και ποια η συμβολή τους στην ανθρωπιστική κίνηση;

Οι σπουδαιότεροι λόγιοι, που κατέφυγαν στη Δύση μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, ήταν:

- Ο Μανουήλ Χρυσολωράς, ο οποίος δίδασκε τα ελληνικά γράμματα στη Βενετία και στο Μιλάνο.
- Ο Γεώργιος Γεμιστός-Πλίνθων και ο Βησσαρίων, οι οποίοι δίδαξαν τη φιλοσοφία του Πλάτωνα.

Η συμβολή τους ήταν μεγάλη:

- Δίδαξαν τα ελληνικά γράμματα στα ιταλικά πανεπιστήμια.
- Ενίσχυσαν τις ανθρωπιστικές σπουδές με τα χειρόγραφα τους.
- Οργάνωσαν βιβλιοθήκες και γυμνάσια, που έγιναν φυτώρια ανθρωπιστικής παιδείας, Μετέφεραν στην Ιταλία την ελληνική πνευματική κληρονομιά.

Ποιος και πότε εφεύρε την τυπογραφία και ποια η σπουδαιότητα της εφευρέσεως αυτής;

Την τυπογραφία εφεύρε ο Γερμανός Γουτεμβέργιος και το 1455 τυπώθηκε το πρώτο βιβλίο (η Βίβλος). Η σπουδαιότητα της εφεύρεσης αυτής είναι πολύ μεγάλη γιατί έτσι ο κόσμος θα μορφωνόταν και τα έργα των “Μεγάλων” ανδρών θα έμεναν αθάνατα.

Τι είναι η θρησκευτική Μεταρρύθμιση και ποια η σχέση της με τον Ανθρωπισμό και την Αναγέννηση;

Θρησκευτική Μεταρρύθμιση ονομάζεται η οργανωμένη κίνηση για την εξυγίανση (καθαρισμό) και αναμόρφωση του εκκλησιαστικού βίου και των θεσμών της ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας. Η σχέση της με την Αναγέννηση είναι καθαρά χρονική μια και η θρησκευτική μεταρρύθμιση πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο αυτή.

Όπως και ο Ανθρωπισμός, έτσι και η θρησκευτική μεταρρύθμιση πραγματοποιεί στροφή προς τη μελέτη και τη γνώση της αρχαιότητας και του Ευαγγελίου.

Ποια τα Αίτια της Μεταρρύθμισης;

Τα αίτια της Μεταρρύθμισης είναι θρησκευτικά πολιτικά και κοινωνικά, μερικά από τα οποία παρουσιάζονται πιο κάτω:

- Το χάσμα ανάμεσα στο λόγο του Ευαγγελίου και στην τακτική που ακολουθούσε η ηγεσία της ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας.
- Η εκμετάλλευση της αφέλειας και ευπιστίας των πιστών από την εκκλησία.
- Η προκλητική πολυτέλεια του βίου των εκκλησιαστικών ηγετών.
- Η επιβολή φόρων στους πιστούς από τους πάπες, για σκοπούς άσχετους με την εκκλησία.
- Η επιδίωξη των Γερμανών ηγεμόνων να απαλλαγούν από τη παπική επιρροή.
- Η άσκηση πολιτικής εξουσίας από την εκκλησία.
- Η κοινωνική αθλιότητα και δυσαρέσκεια του γερμανικού πληθυσμού.

Ποια θεωρείται ως η αφορμή της Μεταρρύθμισης;

Ως αφορμή της Μεταρρύθμισης θεωρείται η έκδοση “συγχωροχαρτιών” από τον πάπα Λέοντα Ι' το Μέδικο και ο τρόπος διάθεσης τους στη Γερμανία από το μοναχό Τέτσελ. Ο Μαρτίνος Λούθηρος εξοργίστηκε με το γεγονός αυτό και το 1517 θυροκόλλησε στο ναό της Βιττεμβέργης τις 95 θέσεις του.

Γιατί η Μεταρρύθμιση βρήκε κατάλληλο έδαφος στη Γερμανία;

Η Μεταρρύθμιση βρήκε κατάλληλο έδαφος στη Γερμανία γιατί:

- Στη Γερμανία υπήρχε αντίθεση μεταξύ πολιτικής εξουσίας και εκκλησίας.
- Η επιδίωξη των Γερμανών ηγεμόνων να απαλλαγούν από τον πάπα υπήρχε από παλιά.
- Ο τρόπος με τον οποίο ο μοναχός Τέτσελ πουλούσε “συγχωροχάρτια” για άφεση αμαρτιών ήταν προκλητικός.

Ποια η διδασκαλία του Λούθηρου;

Η διδασκαλία του Λούθηρου διακήρυξε τα εξής βασικά σημεία:

- Ο πάπας δεν έχει το δικαίωμα να παρέχει «συγχωροχάρτια».
- Η θεία Χάρη δεν εξαγοράζεται.
- Η σωτηρία της ψυχής αποκτάται με πίστη και μετάνοια.

Τα νεωτερικτικά στοιχεία στη διδασκαλία του Λούθηρου, που έρχονταν σε αντίθεση με τον Καθολικισμό είναι:

- Δέχεται μόνο το Βάπτισμα και τη Θεία Ευχαριστία ως Μυστήρια.
- Δεν δέχεται τη νηστεία και την προσευχή.
- Υποστηρίζει ότι κατά τη Θεία Ευχαριστία υπάρχει απλή παρουσία του Θεού.
- Πιστεύει ότι μόνη αυθεντία πηγή πίστης – αλήθειας είναι η Αγία Γραφή.
- Δε δέχεται το πρωτείο και την αυθεντία του Πάπα.
- Υποστηρίζει ότι η λατρεία πρέπει να γίνεται στη γλώσσα που μιλιέται σε κάθε τόπο και όχι στη λατινική γλώσσα.

Ποια η σημασία και οι συνέπειες της «Ειρήνης της Αυγούστας»;

Η σημασία της “Ειρήνης της Αυγούστας” είναι τεράστια γιατί:

- Αποφεύχθηκε ο εμφύλιος πόλεμος στη Γερμανία και
- Αναγνωρίστηκε ο Λουθηρανισμός ως νόμιμο δόγμα.
- Οι συνέπειες της “Ειρήνης της Αυγούστας” για τη Γερμανία κυρίως, είναι τεράστιες:
- Μειώθηκε το κύρος της Καθολικής Εκκλησίας.
- Μειώθηκε το γόητρο του Γερμανού αυτοκράτορα.
- Αυξήθηκε η δύναμη των Γερμανών ηγεμόνων.
- Συνεχίστηκε το μοίρασμα της Γερμανίας σε μικρά κρατίδια.

Τι ήταν η “Αντιμεταρρύθμιση;”

Αντιμεταρρύθμιση ονομάζουμε το σύνολο των μέτρων που πήρε η Καθολική Εκκλησία για να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τη Μεταρρύθμιση, αλλά και για να αναμορφωθεί και να εξυγιανθεί η ίδια.

Ποια μέτρα πήρε η Καθολική Εκκλησία για να πατάξει τη Μεταρρύθμιση;

Τα μέτρα που πήρε η Καθολική Εκκλησία για να πολεμήσει τη Μεταρρύθμιση ήταν:

- Η αναδιοργάνωση των μοναχικών της ταγμάτων και η ίδρυση νέων (Τάγμα Ιησουϊτών)
- Η αναδιοργάνωση της Ιερής εξέτασης.
- Η έκδοση “Καταλόγου Απαγορευμένων Βιβλίων.”
- Η Σύγκληση της Συνόδου του Τρέντο (Διατύπωση καθολικού δόγματος).

Ποιες οι θετικές και οι αρνητικές συνέπειες της Μεταρρύθμισης και της Αντιμεταρρύθμισης;

Ως θετικές συνέπειες της Μεταρρύθμισης και Αντιμεταρρύθμισης παρουσιάζονται οι εξής:

- Αφύπνιση του θρησκευτικού συναισθήματος.
- Βελτίωση της θρησκευτικής ζωής.
- Διάδοση του χριστιανισμού σε ειδωλολατρικές χώρες με την Ιεραποστολή.
- Με τη μελέτη της Αγίας Γραφής ενισχύθηκε η ατομικότητα και το θάρρος της γνώμης.
- Ανάπτυξη τεχνών και διάδοση παιδείας.

Μερικές από τις αρνητικές συνέπειες της Μεταρρύθμισης και Αντιμεταρρύθμισης είναι:

- Η διάσπαση της Καθολικής εκκλησίας.
- Η δημιουργία πολλών αιρέσεων
- Οι θρησκευτικοί πόλεμοι
- Η επανεμφάνιση της Ιεράς Εξέτασης.
- Η διάσπαση (μοίρασμα) Γαλλίας και Γερμανίας.

Ποιοι οι σπουδαιότεροι εκπρόσωποι των γραμμάτων κατά το 15ο-16ο αιώνα;

Οι σπουδαιότεροι εκπρόσωποι των γραμμάτων κατά τον 15ο-16ο αιώνα είναι ο Θερβάντες και ο Λουίς Καμόες στην Πορτογαλία, ο Σαίξπηρ και ο Θωμάς Μουρ στην Αγγλία, ο Μακιαβέλι στην Ιταλία και ο Έρασμος στην Ολλανδία.

Αναφερθείτε στον Ουίλλιαμ Σαίξπηρ.

Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ, Άγγλος δραματουργός και ποιητής (1564-1616), θεωρείται ο μεγαλύτερος, μετά τους αρχαίους Έλληνες, δημιουργός του παγκοσμίου θεάτρου. Ο Σαίξπηρ έχει ως πηγή έμπνευσης του την ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα και τους μεσαιωνικούς θρύλους. Τα έργα του διακρίνονται από φαντασία και βαθιά γνώση της ανθρώπινης ψυχής και με αυτά εκφράζεται με τρόπο αξεπέραστο η αγωνία της εποχής του, που είναι αγωνία όλων των εποχών.

Ποιος ήταν ο Λεονάρτο Ντα Βίντσι;

Ο Λεονάρτο Ντα Βίντσι (1423-1519) ήταν ένας πραγματικός «homo universalis», ζωγράφος, γλύπτης, μηχανικός, ναυπηγός, αρχιτέκτονας, μελετητής της ανατομίας, ο οποίος οδήγησε τον κόσμο σε νέους επιστημονικούς προσανατολισμούς.

Ποιες προόδους σημείωσε η ιατρική κατά τον 15ο-17ο αιώνα;

Κατά τον 15ο-17ο αιώνα σημειώθηκε η εξής πρόοδος στον τομέα της ιατρικής: Ο Θεόφραστος Παράκελσος θεμελίωσε τον κλάδο της ιατροχημείας και εισήγαγε νέες μεθόδους στη φαρμακολογία και την ιατρική. Στον τομέα της ανατομίας οι έρευνες του γιατρού Ανδρέα Βεζάλ οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι οι μελέτες του Γαληνού είχαν γίνει σε ζώα και όχι σε ανθρώπινα πτώματα.

Ποια τα κύρια χαρακτηριστικά της τέχνης κατά την Αναγέννηση;

Τα κύρια χαρακτηριστικά της τέχνης κατά την Αναγέννηση είναι η αποθέωση του σωματικού κάλλους, η πιστή απεικόνιση της φύσης και η στροφή προς τα κλασσικά καλλιτεχνικά πρότυπα.

Ποιοι οι σημαντικότεροι ζωγράφοι του 16ου αιώνα και ποια τα σπουδαιότερα έργα τους;

Οι σημαντικότεροι ζωγράφοι του 16ου αιώνα είναι ο Λεονάρτο Ντα Βίντσι («Τζοκόντα», «Μυστικός Δείπνος»), ο Μιχαήλ Άγγελος Μπουοναρότι («Δευτέρα Παρουσία»), ο Ραφαήλ Σάντι («Μορφές της Παναγίας» και «Σχολή των Αθηνών»).

Ποιος ήταν ο Ελ Γκρέκο και ποια η σπουδαιότητα του έργου του;

Ο Ελ Γκρέκο ήταν Έλληνας ζωγράφος από την Κρήτη και το κανονικό του όνομα ήταν Δομίνικος (Κυριάκος) Θεοτοκόπουλος. Στα έργα του έδενε τη βυζαντινή πνευματικότητα με την τέχνη της ιταλικής Αναγέννησης. Ο συνδυασμός του γήινου στοιχείου με το ουράνιο, του εσωτερικού με το εξωτερικό και του αφηρημένου με το συγκεκριμένο, γινόταν με απόλυτη αρμονία. Έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στο Τολέδο.

Ποια τα χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής κατά τον 16ο αιώνα;

Τα χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής τον 16ο αιώνα είναι: (α) ο επηρεασμός από την ελληνορωμαϊκή παράδοση, τον πρωτοχριστιανικό και βυζαντινό ρυθμό, (β) η χρησιμοποίηση κιόνων, πεσσών και αετωμάτων και (γ) η επιδίωξη της αρμονίας των αναλογιών και της προβολής του διακοσμητικού στοιχείου.

Τι είναι ο ρυθμός μπαρόκ;

Μπαρόκ είναι ο ρυθμός καλλιτεχνικής δημιουργίας, ο οποίος εμφανίστηκε στη Ρώμη στις αρχές του 17ου αιώνα και έγινε η θριαμβική έκφραση της Αντιμεταρρύθμισης. Χαρακτηριστικά του ήταν η μεγαλοπρέπεια της κατασκευής με πλούσια διακόσμηση, η οποία κατόρθωνε να εντυπωσιάζει και να εμπνέει σεβασμό και θαυμασμό προς την εκκλησιαστική ηγεσία και τη βασιλική εξουσία.

Τι ονομάζουμε Διαφωτισμό;

Διαφωτισμό ονομάζουμε την πνευματική κίνηση του 18ου αιώνα που σκοπό είχε να διδάξει και να διαφωτίσει το λαό ότι ζούσε σε καθεστώς κοινωνικής ανισότητας, αδικίας και οικονομικής καταπίεσης.

Ποιοι οι σημαντικότεροι διαφωτιστές φιλόσοφοι, ποιά τα κυριότερα έργα τους και ποια προβλήματα τους απασχόλησαν;

Οι σημαντικότεροι διαφωτιστές φιλόσοφοι είναι ο Βολτέρος, ο Μοντεσκιέ, ο Ρουσσώ, ο Χιουμ, ο Καντ και οι εγκυκλοπαιδιστές.

Ο Βολτέρος άσκησε αυστηρή κριτική εναντίον του αυταρχισμού και υπήρξε υποστηρικτής της ανεξιθρησκίας και της ανεξιγνώμιας.

Ο Μοντεσκιέ, με σπουδαιότερο έργο του “Το πνεύμα των Νόμων”, υποστήριξε το διαχωρισμό (διάκριση) των εξουσιών και ότι οι νόμοι πρέπει να διαμορφώνονται σύμφωνα με τις συνθήκες ζωής και τις ανάγκες των κοινωνιών. Απέρριψε την απόλυτη μοναρχία ως πολίτευμα.

Ο Ρουσσώ, με σπουδαιότερο έργο του το “Κοινωνικό Συμβόλαιο”, πίστευε ότι η εξουσία πρέπει να εκφράζει την κυρίαρχη θέληση του λαού. Υπερασπίστηκε την ελευθερία και την αξιοπρέπεια του ατόμου και ενδιαφέρθηκε για την παιδεία και την αγωγή των παιδιών.

Οι εγκυκλοπαιδιστές (φιλόσοφοι, λογοτέχνες, επιστήμονες, καλλιτέχνες), με την έκδοση της “Εγκυκλοπαίδειας” διέδωσαν τις ιδέες του Διαφωτισμού.

Ποια τα αίτια της μεγάλης μεταναστευτικής κίνησης του 17ου αιώνα;

Τα αίτια της μεγάλης μεταναστευτικής κίνησης του 17ου αιώνα ήταν:

- Η δημογραφική έκρηξη (αύξηση του πληθυσμού) της Ιβηρικής Χερσονήσου.
- Οι θρησκευτικοί διωγμοί στην Αγγλία.
- Η βελτίωση των πλοίων.
- Η ανάγκη καλλιέργειας των εδαφών της αμερικανικής ηπείρου.

Ποιο ρόλο έπαιξε το δουλεμπόριο στην οικονομία των χωρών που το εξασκούσαν;

Το δουλεμπόριο έπαιξε μεγάλο ρόλο στην οικονομία των χωρών που το εξασκούσαν γιατί με αυτό είχαν μεγάλα οικονομικά κέρδη.

Ποια η κατάσταση των Αγγλικών αποικιών πριν το 1770 και ποιες οι σχέσεις των αποικιών με τη Μητρόπολη τους;

Πριν το 1770 οι Άγγλοι είχαν ιδρύσει 13 αποικίες, στις οποίες εφάρμοσαν νέες μεθόδους καλλιέργειας της γης και επιδόθηκαν στη βιοτεχνία ξυλείας και χαρτιού. Ιδρύθηκαν πανεπιστήμια (Χάρβαρντ) και αναπτύχθηκαν τα γράμματα και οι επιστήμες.

Οι αποικίες αυτές ήταν οικονομικά και πολιτικά εξαρτημένες από την Αγγλία και διατηρούσαν εμπορικές συναλλαγές μόνο μ' αυτή. Με το πέρασμα του χρόνου όμως οι σχέσεις αυτές γινόντουσαν όλο και πιο χαλαρές.

Ποια τα αίτια της Αμερικανικής Επανάστασης;

Τα αίτια της Αμερικανικής Επανάστασης ήταν:

- Η οικονομική εξάρτηση και η στυγνή εκμετάλλευση των αποίκων από τη μητρόπολη.
- Το χαλάρωμα των δεσμών μεταξύ αποικιών και μητρόπολης.

Ποιες οι αφορμές της Αμερικανικής Επανάστασης;

Οι αφορμές της Αμερικανικής Επανάστασης ήταν:

- Η μη τήρηση της υπόσχεσης των Άγγλων προς τους αποίκους ότι μετά τον Επταετή πόλεμο (1756-1763) θα τους παραχωρούσαν εδάφη του Καναδά.
- Η επιβολή έκτακτης φορολογίας στους αποίκους για να καλυφθούν τα έξοδα του πολέμου.

Αναφερθείτε στα σημαντικότερα στρατιωτικά γεγονότα της Αμερικανικής Επανάστασης.

Η Αμερικανική επανάσταση (πόλεμος της Ανεξαρτησίας) διάρκεσε επτά χρόνια (1776-1783). Η μάχη στο Γιορκτάουν το 1781 έκρινε τον πόλεμο. Οι Αμερικανοί νίκησαν του Άγγλους και τους ανάγκασαν, το 1783, να υπογράψουν τη συνθήκη των Βερσαλλιών, με την οποία αναγνώριζαν την ανεξαρτησία των αποικιών τους στην Αμερική.

Αναφερθείτε στη “Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας”.

Η “Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας” ήταν το πολιτικό κείμενο που ψήφισε η Συνέλευση της Φιλαδέλφειας στις 4 Ιουλίου 1776 και το οποίο:

- Θεμελιώνει ιδεολογικά τον αγώνα των αποίκων ενάντια στην Αγγλία.
- Έκφραζε τις πολιτικές ιδέες του Διαφωτισμού (ελευθερία, ανεξαρτησία, ισότητα).

“Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας” και η σημασία της.

Η “Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας” είχε πολύ μεγάλη σημασία για τους αποίκους και έπαιξε μεγάλο ρόλο για τη Γαλλική Επανάσταση. Είναι πολύ μεγάλο γεγονός γιατί:

- Οι 13 αποικίες ήταν πια ανεξάρτητες από την Αγγλία και άρχισαν έτσι να αναπτύσσονται οικονομικά.
- Ήταν το πρώτο έγγραφο που περιείχε βασικά μηνύματα του Διαφωτισμού (για ελευθερία, ισότητα, αξιοκρατία) και πάνω σ' αυτό βασίστηκε η Γαλλική Επανάσταση.
- Με την επανάσταση τους οι άποικοι στην Αμερική έγιναν σύμβολο ελευθερίας για τον υπόλοιπο κόσμο.

Γιατί το σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών ονομάστηκε έτσι;

Το σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών ονομάστηκε έτσι γιατί ήταν το πολιτικό έγγραφο με το οποίο οι 13 πολιτείες γινόντουσαν ένα ενιαίο κράτος.

Κύριες πρόνοιες του συντάγματος των Ηνωμένων Πολιτειών.

Οι κύριες πρόνοιες του συντάγματος των Ηνωμένων Πολιτειών είναι:

- Η Ομοσπονδιακή κυβέρνηση έχει την ευθύνη της εξωτερικής πολιτικής, της άμυνας και της οικονομίας της χώρας.
- Κάθε πολιτεία ρυθμίζει μόνη της τα ζητήματα δικαιοσύνης, εκπαίδευσης, τοπικής αυτοδιοίκησης και αστυνόμευσης.
- Την νομοθετική εξουσία ασκεί το Κογκρέσο, που αποτελείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τη Γερουσία.
- Η δικαστική εξουσία είναι ανεξάρτητη.
- Η εκτελεστική εξουσία ασκείται από τον πρόεδρο, ο οποίος εκλέγεται κάθε 4 χρόνια από εκλέκτορες.
- Κάθε Πολιτεία εκπροσωπείται στη Γερουσία από δύο γεροισιαστές, ενώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων με αριθμό ανάλογο προς τον πληθυσμό της.

Σχολιάστε το σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών.

Το σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών είναι πολύ δημοκρατικό και με ελάχιστες τροποποιήσεις διατηρείται μέχρι σήμερα. Σ' αυτό γίνεται σαφής διάκριση των τριών εξουσιών και ο λαός εκπροσωπείται τόσο στη Βουλή όσο και στη Γερουσία.

Ποια η σημασία της Αμερικανικής Επανάστασης;

Η σημασία της Αμερικανικής Επανάστασης είναι πολύ μεγάλη γιατί για πρώτη φορά μια χώρα αποκτά δημοκρατία με δικαιώματα για τον πολίτη, τα οποία τον προστατεύουν από τους “μεγάλους”. Κάθε πολίτης είναι ελεύθερος, ίσος με όλους τους άλλους και έχει το δικαίωμα να ζήσει τη ζωή του όπως αυτός θέλει.

Ποια η κοινωνική κατάσταση της Γαλλίας τις παραμονές της Γαλλικής Επανάστασης;

Κατά τις παραμονές της Γαλλικής Επανάστασης (1789) η κοινωνική κατάσταση της Γαλλίας ήταν άσχημη. Διάφορες καιρικές συνθήκες (ξηρασία-1785, πλημμύρες-1787 και χαλάζι-1788) κατέστρεψαν την αγροτική παραγωγή και η αύξηση των τιμών των προϊόντων έκανε ακόμη και το ψωμί ακριβό για το λαό που πεινούσε.

Ποια τα αίτια της Γαλλικής Επανάστασης;

Τα αίτια της Γαλλικής Επανάστασης ήταν:

- Το τεράστιο οικονομικό χάος που υπήρχε από την εποχή του Λουδοβίκου ΙΔ'.
- Η χρεοκοπία του κοινωνικού καθεστώτος.
- Η κοινωνική αθλιότητα.
- Η παρεμπόδιση της αστικής τάξης να αναπτύξει ελευθερία λόγου, σκέψης και οικονομική δραστηριότητα.

Ποιες οι αφορμές της Γαλλικής Επανάστασης;

Οι αφορμές της Γαλλικής Επανάστασης ήταν:

- Οι δυσμενέστερες καιρικές συνθήκες, μεταξύ 1785-1789, οι οποίες επέφεραν αθλιότητα και πείνα.
- Η επιδείνωση της οικονομικής κρίσης από τους κακούς χειρισμούς του Λουδοβίκου ΙΣΤ'.

Τι γνωρίζετε για τη «Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη» και ποια η σημασία της;

Η «Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη» ψηφίστηκε στις 26 Αυγούστου 1789 από τη Συντακτική Συνέλευση και θεμελιώνει ένα νέο καθεστώς. Η Διακήρυξη στηριζόταν στις αρχές του Διαφωτισμού και αναγνώριζε σε όλους το δικαίωμα της ισότητας, της ελευθερίας και το απαραβίαστο της ιδιοκτησίας. Επίσης καταργήθηκαν οι τίτλοι ευγενείας και αποφασίστηκε ότι όλοι οι πολίτες θα γίνονται δεκτοί σε όλα τα αξιώματα, ανάλογα με τις ικανότητες τους.

Η σημασία της είναι πολύ μεγάλη γιατί για πρώτη φορά στην Ευρώπη ο κάθε άνθρωπος είναι ίσος προς τον άλλο και δεν υπόκειται στις ορέξεις των “δυνατών”.

Επίσης μετά τη Διακήρυξη αυτή ξεσηκώθηκαν και ζήτησαν τα δικαιώματά τους και άλλοι Ευρωπαίοι λαοί.

Γιατί η 14η Ιουλίου ορίστηκε ως η εθνική ημέρα για τους Γάλλους;

Η 14η Ιουλίου ορίστηκε ως η εθνική ημέρα της Γαλλίας, γιατί τη μέρα αυτή αλώθηκε η Βαστίλη, η οποία ήταν φυλακή και τόπος βασανιστηρίων, σύμβολο καταπίεσης του λαού. Από τη μέρα εκείνη η Βαστίλη έγινε σύμβολο ελευθερίας και η 14η Ιουλίου η εθνική ημέρα της Γαλλίας.

Ποια η σημασία της Γαλλικής επανάστασης για τη Γαλλία αλλά και για ολόκληρη την Ευρώπη;

Η σημασία της Γαλλικής επανάστασης για τη Γαλλία είναι μεγάλη γιατί κατέρρευσε η απόλυτη μοναρχία και αυξήθηκε η δύναμη των αστών. Παράλληλα καταργήθηκαν τα προνόμια των ευγενών και κληρικών.

Η Γαλλική επανάσταση είχε τεράστια σημασία και για την Ευρώπη. Οι φιλελεύθερες ιδέες της επανάστασης έδωσαν το έναυσμα για τους αγώνες για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα του Πολίτη. Παράλληλα, η Γαλλική επανάσταση υπήρξε η αφετηρία πολιτικών και κοινωνικών μεταβολών που σημάδεψαν την κοινωνική και πολιτική πορεία των Ευρωπαϊκών λαών. Το σύνθημα “Ελευθερία-Ισότητα-Αδελφότητα” ενέπνευσε τις εθνικές και κοινωνικές εξεγέρσεις του 19ου αιώνα.

Αναφερθείτε στην περίοδο της Τρομοκρατίας.

Την περίοδο της Τρομοκρατίας (Ιούνιος 1793 - Ιούλιος 1794) ο Ροβεσπιέρος προσπάθησε με τη βία να εξουδετερώσει όσους ήταν ενάντιοι στην επανάσταση, με αποτέλεσμα να θανατωθούν 35.000 άνθρωποι. Ο Χριστιανισμός αντικαταστάθηκε από τη θρησκεία του “ορθού λόγου” και οι βαρβαρότητες πήραν μεγάλες διαστάσεις και παντού επικράτησε η παραφροσύνη. Στο τέλος η Τρομοκρατία στράφηκε ενάντια στο Ροβεσπιέρο, ο οποίος εκτελέστηκε στις 28 Ιουλίου 1794.

Πως κατάφερε ο Ναπολέων Βοναπάρτης να αναδειχτεί σε κυρίαρχη μορφή της Γαλλίας και της Ευρώπης ολόκληρης;

Ο Ναπολέων Βοναπάρτης, διοικητής του πυροβολικού του γαλλικού στρατού που πολιορκούσε την πόλη Τουλόν, κατάφερε να καταλάβει την πόλη, στις 19 Δεκεμβρίου 1793, σε ηλικία μόλις 24 ετών. Η Συμβατική Συνέλευση τον προήγαγε αμέσως σε υποστράτηγο και ο δρόμος για τη δόξα ήταν για τον Ναπολέοντα ανοιχτός.

Τι γνωρίζετε για την εκστρατεία του Ναπολέοντα στην Ιταλία και τι για την συνθήκη του Καμποφόρμιο;

Επειδή οι αυστριακοί είχαν καθλώσει τις γαλλικές στρατιές στο Ρήνο, ο Ναπολέων με κεραυνοβόλα επίθεση νίκησε τους Αυστριακούς στην Ιταλία, ελευθέρωσε το Μιλάνο και εγκατέστησε εκεί την έδρα της διοίκησης του (1796). Το 1797 βάδισε κατά της Αυστρίας και οι αυστριακοί αναγκάστηκαν να υπογράψουν τη συνθήκη του Καμποφόρμιο στις 17 Οκτωβρίου 1797. Σύμφωνα με τη συνθήκη αυτή, η Γαλλία αποκτούσε τα περισσότερα από τα εδάφη που είχε κατακτήσει κατά τη διάρκεια του πολέμου, ενώ τα νησιά του Ιονίου από τα χέρια των Ενετών πέρασαν κάτω από γαλλική κατοχή.

Γιατί ο Ναπολέων οργάνωσε την εκστρατεία κατά της Αιγύπτου και ποια η έκβαση της;

Ο Ναπολέων, για να πλήξει τις αγγλικές κτήσεις στην ανατολή, οργάνωσε εκστρατεία κατά της Αιγύπτου. Μετά από απόβαση στο Αμπουκίρ κατέλαβε την Αλεξάνδρεια, στις 2 Ιουλίου 1798. Στις 21 Ιουλίου, μετά τη μάχη των Πυραμίδων, κατέλαβε και το Κάιρο. Ο Άγγλος ναύαρχος Νέλσον κατέστρεψε το γαλλικό στόλο στο Αμπουκίρ, στις 2 Αυγούστου και η Τουρκία, συμμαχώντας με τη Γαλλία, έστειλε ισχυρό στρατό και στόλο ενάντια στους Γάλλους της Αιγύπτου. Για να αντεπιτεθεί ο Ναπολέων βάδισε κατά του Αγίου Ιωάννη της Άκκρας, που ήταν τουρκική κτήση. Απέτυχε όμως να την καταλάβει και επέστρεψε πίσω στη Γαλλία μέσω Αιγύπτου.

Ποια πολιτικά αξιώματα ανέλαβε ο Ναπολέοντας;

Επιστρέφοντας στη Γαλλία, μετά την αποτυχημένη εκστρατεία του στην Αίγυπτο, ο Ναπολέοντας με το πραξικόπημα της 9ης Νοεμβρίου 1799 ανέτρεψε το διευθυντήριο και τα νομοθετικά σώματα και ανέλαβε την εξουσία ως Πρώτος Ύπατος. Το 1802 ανακηρύχθηκε ισόβιος Ύπατος και το Μάιο του 1804 Αυτοκράτορας των Γάλλων.

Πως εξηγείται το γεγονός ότι η Αγγλία έλαβε μέρος σε όλους τους αντιγαλλικούς συνασπισμούς;

Η Αγγλία έλαβε μέρος σε όλους τους αντιγαλλικούς συνασπισμούς επειδή η αυξημένη γαλλική επιρροή στην Ευρώπη έπληττε κυρίως τα οικονομικά συμφέροντα των Άγγλων.

Αναφερθείτε στη συνθήκη του Τίλσιτ και τη σημασία της για την Ελλάδα.

Η συνθήκη του Τίλσιτ υπογράφηκε τον Ιούλιο του 1807, από τη Γαλλία και τις Πρωσία και Ρωσία. Με αυτή εδραιωνόταν η γαλλική ηγεμονία στην Ευρώπη, όλη σχεδόν η Ευρώπη βρισκόταν στα χέρια του Ναπολέοντα. Για την Ελλάδα είχε μεγάλη σημασία γιατί τα Επτάνησα, μετά από μικρό διάστημα ρωσοτουρκικής κατοχής, ξαναπέρασαν στην γαλλική κατοχή.

Γιατί ο πόλεμος που κήρυξε ο Ναπολέων κατά της Ρωσίας θεωρείται ως η “αρχή του τέλους” για τον ίδιο;

Ο Ναπολέων κήρυξε τον πόλεμο κατά της Ρωσίας στις 22 Ιουνίου 1812 επικεφαλής της “Μεγάλης στρατιάς” που αποτελείτο από 500.000 άνδρες. Αν και νίκησε τους Ρώσους και έφτασε ως τη Μόσχα, από τη μια η αντίσταση του ρωσικού λαού και από την άλλη η αδυναμία ανεφοδιασμού και ο βαρύτατος ρωσικός χειμώνας οδήγησαν τον Ναπολέοντα στην απόσυρση από το ρωσικό έδαφος. Κατά την επιστροφή του ο στρατός του Ναπολέοντα αποδεκατίστηκε από την πείνα, τις αρρώστιες και τις επιθέσεις των Κοζάκων. Έτσι ο πόλεμος κατά της Ρωσίας θεωρείται ως η “αρχή του τέλους” για τον Ναπολέοντα.

Πότε έγινε η μάχη της Λειψίας και ποια τα αποτελέσματα της;

Η μάχη της Λειψίας ή “μάχη των εθνών”, όπως είναι γνωστή έγινε στις 16-19 Οκτωβρίου 1813. Ο Ναπολέων ηττήθηκε κατά κράτος και οι σύμμαχοι μπήκαν στο Παρίσι. Ο Κορσικανός αξιωματικός παραιτήθηκε και εξορίστηκε στο νησί Έλβα.

Ποιο το “κύκνειο άσμα” του Ναπολέοντα;

Το “κύκνειο άσμα” του Ναπολέοντα ήταν η μάχη του Βατερλό. Το 1815 απέδρασε από το νησί Έλβα και έφτασε στο Παρίσι, όπου συγκέντρωσε 125 χιλιάδες στρατό και εισέβαλε στο Βέλγιο. Στις 18 Ιουνίου 1815, ο Ναπολέοντας ηττήθηκε στη μάχη του Βατερλό και ο ίδιος εξορίστηκε στο νησί της Αγίας Ελένης, όπου και πέθανε στις 5 Μαΐου 1821.

Τι ήταν η «αρχή της νομιμότητας» που καθιέρωσε το συνέδριο της Βιέννης το 1815 και ποιες οι συνέπειες της για τους λαούς της Ευρώπης;

Οι ηγεμόνες της Ευρώπης, τρομοκρατημένοι από τη Γαλλική επανάσταση, καθιέρωσαν την αρχή της νομιμότητας, η οποία ενίσχυσε τους μονάρχες και την απολυταρχία. Σήμαινε επίσης την καταστολή κάθε εξέγερσης και φιλελεύθερης κίνησης. Καθόρισαν σύνορα μεταξύ των κρατών, όχι με βάση την εθνολογική σύνδεση των πληθυσμών, αλλά σύμφωνα με τα συμφέροντά τους. Αποτέλεσμα της πολιτικής αυτής ήταν να ξεσπάσουν επαναστάσεις και κινήματα από τους καταπιεζόμενους λαούς.

Τι ήταν και πότε ιδρύθηκε η Ιερή Συμμαχία;

Η Ιερή Συμμαχία ιδρύθηκε το 1815 από τους ηγεμόνες της Ευρώπης μετά την ήττα του Ναπολέοντα στο Βατερλό. Μέλη της στην αρχή ήταν η Ρωσσία, Αυστρία και Πρωσσία και μετά προστέθηκαν η Αγγλία και Γαλλία και η Συμμαχία έγινε Πενταρχία.

Σκοπός της Ιερής Συμμαχίας ήταν:

- α) Υποστήριξη της θρησκείας και της ειρήνης (δήθεν).
- β) Διακυβέρνηση των κρατών τους σύμφωνα με τη διδασκαλία του Χριστού.
- γ) Να διατηρήσουν τη μορφή που πήρε η Ευρώπη μετά την ήττα του Ναπολέοντα (1815).
- δ) Να καταδιώκουν κάθε φιλελεύθερη κίνηση ώστε να διατηρηθούν τα απολυταρχικά τους καθεστώτα.

Ποια τα αίτια του Ευρωπαϊκού αποικιακού ιμπεριαλισμού το 19ο αιώνα;

Τα αίτια του Ευρωπαϊκού αποικιακού ιμπεριαλισμού του 19ου αιώνα ήταν:

- α) Η ανάγκη αναζήτησης πρώτων υλών που δημιουργήσε η βιομηχανική επανάσταση.
- β) Η αναζήτηση νέων αγορών για τη διάθεση των προϊόντων που δημιουργούνταν.

Ποιες οι μεγάλες αποικιοκρατικές δυνάμεις και ποιά η εξέλιξη των αποικιακών αυτοκρατοριών;

Οι μεγάλες αποικιοκρατικές δυνάμεις ήταν η Αγγλία, Γαλλία, Βέλγιο, Ιταλία και Γερμανία. Οι αποικιακές αυτοκρατορίες έφτασαν στο αποκορύφωμά τους στις αρχές του 20ού αιώνα και κατέρρευσαν μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Το 1970 έπαψαν να υπάρχουν (πλην μερικών εξαιρέσεων) αποικίες και ονομάστηκε Έτος Ανεξαρτησίας.

Ποιά τα αίτια και ποιοί οι πρωταγωνιστές στη Μικρασιατική καταστροφή;

Τα αίτια της Μικρασιατικής καταστροφής ήταν τα εξής:

- Ο Εκτουρκισμός,
- Ο εκτοπισμός των χριστιανικών λαών από τους Τούρκους στην ενδοχώρα και η δημιουργία “ταγμάτων εργασίας”.
- Η προσωρινή διοίκηση της Σμύρνης από την Ελλάδα (1920).
- Η προσπάθεια των Νεοτούρκων να μειώσουν την επιρροή των χριστιανικών πληθυσμών στο τουρκικό κράτος. (Ελλήνων, Αρμενίων).

Οι πρωταγωνιστές στη Μικρασιατική καταστροφή ήταν:

- ο Ελευθέριος Βενιζέλος,
- ο Κεμάλ Ατατούρκ ,
- ο Δημήτριος Γούναρης
- και ο βασιλιάς Κωνσταντίνος.

Ποιες οι αφορμές της Μικρασιατικής καταστροφής;

Ως αφορμές της Μικρασιατικής καταστροφής ήταν οι εξής:

- Το 1919 Ελληνικά αγήματα μεταβαίνουν στη Σμύρνη και ανταρτικά σώματα του Κεμάλ αρχίζουν ανταρτοπόλεμο.
- Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ζητά την άδεια από τις Μ. Δυνάμεις να επιτεθεί κατά των Τούρκων έξω από τη δικαιοδοσία των Ελλήνων. Οι Μ. Δυνάμεις απαντούν στην Ελλάδα ότι οποιαδήποτε ενέργεια με τις συνέπειες της θα βαρύνουν την Ελλάδα.
- Στις εκλογές του 1920 ο Βενιζέλος χάνει και κυβέρνηση σχηματίζει ο Δημήτριος Γούναρης. Η καινούργια κυβέρνηση μετά από δημοψήφισμα ανακαλεί στην Ελλάδα το βασιλιά Κωνσταντίνο και η στάση των Μ. Δυνάμεων αλλάζει.
- Το 1921 ο βασιλιάς Κωνσταντίνος επισκέπτεται τη Σμύρνη. Ο Κεμάλ κηρύσσει Ιερό Πόλεμο. Ο Γούναρης δεν ανακαλεί τα ελληνικά στρατεύματα.

Ποια στάση τήρησαν οι Μεγάλες Δυνάμεις;

Οι Μεγάλες Δυνάμεις τηρούν αρνητική στάση έναντι της Ελλάδας. Οι Ιταλοί εξοπλίζουν τους Τούρκους για λογαριασμό δικών τους συμφερόντων. Οι Γάλλοι υπογράφουν το “Σύμφωνο της Άγκυρας”. Πωλούν όπλα στους Τούρκους με διάφορα ανταλλάγματα. Οι Άγγλοι με τη σειρά τους στρέφονται κρυφά προς τους Τούρκους. Οι Ρώσοι υπογράφουν με τους Τούρκους “Σύμφωνο Φιλίας”. Θεωρούν τον πόλεμο των Ελλήνων επεκτατικό και παρακινημένο από τις Μ. Δυνάμεις. Οι Η.Π.Α. δεν αναμειγνύονται λόγω του “Δόγματος Μονρόε”.

Ποια τα αποτελέσματα της Μικρασιατικής καταστροφής;

Τα αποτελέσματα της Μικρασιατικής καταστροφής ήταν:

- Μετά από αξιόλογη προέλαση του Ελληνικού στρατού, ήττα του στο Σαγγάριο ποταμό. Οπισθώχρηση και διαφυγή του στρατού στη Σμύρνη.
- 25.000 στρατιώτες νεκροί και τραυματίες.
- Άτακτη φυγή του υπόλοιπου στρατού στα παράλια, στη Λέσβο και στη Χίο.
- Σφαγή των κατοίκων της Σμύρνης και πυρπόληση της πόλης. Όσοι επέζησαν πιάστηκαν αιχμάλωτοι και στάλθηκαν στα στρατόπεδα εργασίας. Άλλοι πέθαναν από πείνα και επιδημίες κατά τη διαδρομή.
- Όσοι κατάφεραν να διαφύγουν, έφτασαν πρόσφυγες στην Ελλάδα κι από εκεί αρκετοί κατέφυγαν σε άλλες χώρες.

Ποιες οι συνέπειες της Μικρασιατικής καταστροφής;

Οι συνέπειες της Μικρασιατικής καταστροφής είναι οι εξής:

- Τα στρατεύματα που είχαν καταφύγει στη Λέσβο και Χίο με αρχηγό το Νικ. Πλαστήρα, επαναστατούν εναντίον του Κωνσταντίνου.
- Ο Κωνσταντίνος παραιτείται. Νέος βασιλιάς ο Γεώργιος.
- Σχηματισμός κυβέρνησης με Πρωθυπουργό το Σωτ. Κροκίδα. Σύσταση Στρατοδικείου και καταδίκη των υπαιτίων με επικεφαλής το Δημ. Γούναρη.
- Αναδιοργάνωση της Στρατιάς του Έβρου από το Θεόδ. Πάγκαλο.
- Υπογράφεται ανακωχή με τους Τούρκους και κλείσιμο ειρήνης με διαπραγματευτή το Βενιζέλο. (Συνθήκη Λωζάνης 1923)
- Στην Ελλάδα ακολουθούν πολλές πολιτικές μεταβολές.
- 25 Μαρτίου 1924 : Ανακήρυξη της Δημοκρατίας με ψήφισμα της Βουλής και πρώτο Πρόεδρο τον Παύλο Κουντουριώτη.
- Η Μεγάλη Ιδέα θάφτηκε για πάντα.

Ποιες οι αιτίες και ποια η αφορμή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου;

Ως αιτίες για την έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου σημειώνονται:

- Οι νέες συνθήκες και συσχετισμοί που δημιουργήθηκαν στην Ευρώπη με το τέλος του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Η ταπείνωση της Γερμανίας με τη συνθήκη των Βερσαλλιών, η επικράτηση της Ρωσικής Επανάστασης και η επιδίωξη της Γαλλίας και κυρίως της Αγγλίας για αύξηση της πολιτικής και οικονομικής τους επιρροής στη Γηραιά ήπειρο.
- Η οικονομική κρίση που συνέβαλε στην εξαθλίωση του πληθυσμού.
- Η άνοδος στην εξουσία δικτατορικών καθεστώτων σε δημοκρατικές χώρες της Ευρώπης.
- Η αφορμή του πολέμου δόθηκε με την εισβολή γερμανικών στρατευμάτων στην Πολωνία.

Τι γνωρίζετε για τη μάχη της Δουνκέρκης και τη “μάχη της Γαλλίας”;

Κατά την κεραυνοβόλα επίθεση των Γερμανών από το Βέλγιο στη Γαλλία, εγκλωβίστηκαν 350 χιλιάδες άνδρες (Γάλλοι, Άγγλοι, Βέλγοι), οι οποίοι κατάφεραν να διαφύγουν στην Αγγλία μέσα από καταιγισμό βομβών της γερμανικής αεροπορίας. Η όλη επιχείρηση ονομάστηκε μάχη της Δουνκέρκης.

Η “μάχη της Γαλλίας” ήταν η σθεναρή αντίσταση της Γαλλίας κατά της Γερμανίας, η οποία άρχισε στις 5 Ιουνίου και έληξε στις 14 Ιουνίου με την κατάληψη του Παρισιού από τους Γερμανούς.

Αναφερθείτε στη “μάχη της Αγγλίας”.

Η “μάχη της Αγγλίας” ή επιχείρηση “Θαλάσσιος λέων” υπήρξε καθοριστική για το μέλλον του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ο Χίτλερ με συνεχείς και αδιάκοπους βομβαρδισμούς του Λονδίνου και άλλων αγγλικών πόλεων από τον Αύγουστο ως τον Οκτώβριο του 1940 προσπάθησε να καταλάβει την Αγγλία.

Η ψυχραιμία του αγγλικού λαού, η αγγλική αεροπορική αντεπίθεση και η αποφασιστικότητα του πρωθυπουργού Ουίνστον Τσώρτσιλ υποχρέωσαν τον Χίτλερ να αλλάξει σχέδια. Η Αγγλία έμεινε ελεύθερη και συνέχισε τον αγώνα κατά του Άξονα.

Τι γνωρίζετε για την εισβολή των Γερμανών στη Σοβιετική Ένωση και για τη μάχη στο Στάλινγκραντ;

Οι Γερμανοί εισέβαλαν στη Σοβιετική Ένωση στις 22 Ιουνίου 1941 και σε λίγες εβδομάδες, παρά την ηρωική αντίσταση του ρωσικού στρατού, έφτασαν έξω από το Λένινγκραντ (σημερινή Αγία Πετρούπολη).

Οι Γερμανοί πολιορκήσαν το Στάλινγκραντ για πέντε μήνες (Σεπτέμβριος 1942-Φεβρουάριος 1943). Κατά την πολιορκία είχαν τεράστιες απώλειες (300.000 νεκρούς, τραυματίες και αιχμαλώτους), γεγονός που τους ανάγκασε να υποχωρήσουν και ο πόλεμος να πάρει καινούρια τροπή.

Τι γνωρίζετε για τις αφρικανικές επιχειρήσεις και για το “αφρικανικό σώμα”;

Στην Αφρική, ο Μουσολίνι από τη Λιβύη, την οποία είχε προσαρτήσει στο ιταλικό κράτος, προσπάθησε να κάμψει την αντίσταση των Άγγλων στην Αίγυπτο και να καταλάβει τη διώρυγα του Σουέζ. Οι επιχειρήσεις υπήρξαν αμφίρροπες από το Φεβρουάριο του 1941 ως το Μάιο του 1943.

Το καλοκαίρι του 1943 οι σύμμαχοι νίκησαν τις κοινές δυνάμεις Ιταλών-Γερμανών που είχαν ηγέτη το στρατηγό Ρόμελ και αιχμαλώτισαν το “αφρικανικό σώμα”.

Μετά από ποιο γεγονός εισήλθαν οι Η.Π.Α. στον πόλεμο;

Οι Η.Π.Α. είχαν τηρήσει ουδετερότητα μέχρι το τέλος το 1941. Στις 7 Δεκεμβρίου 1941 οι Ιάπωνες κτύπησαν τον αμερικανικό στόλο στο Περλ Χάρμπορ και του επέφεραν σημαντικές απώλειες. Τότε ο πρόεδρος των Η.Π.Α., Φρανκλίνος Ρούσβελτ κήρυξε τον πόλεμο εναντίον της Ιαπωνίας και του Άξονα.

Ποια πολεμική επιχείρηση έκρινε την έκβαση του πολέμου;

Η πολεμική επιχείρηση, η οποία έκρινε την έκβαση του πολέμου ήταν η απόβαση των συμμάχων στη Νορμανδία τον Ιούνιο του 1944. Ισχυρές αγγλοαμερικάνικες δυνάμεις υπό την ηγεσία του Αμερικανού στρατηγού Αϊζενχάουερ κατάφεραν μέχρι το Σεπτέμβριο να ελευθερώσουν όλη σχεδόν τη Γαλλία, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και την Ολλανδία.

Μετά από ποιο γεγονός συνθηκολόγησε α) η Γερμανία, β) η Ιαπωνία;

α) Την άνοιξη του 1945 το Βερολίνο αποκλείστηκε από τους Αμερικανούς, Άγγλους και Γάλλους από τα δυτικά και από τους Ρώσους από τα ανατολικά. Οι Ρώσοι κατέλαβαν το Βερολίνο στις 2 Μαΐου 1945 και η Γερμανία παραδόθηκε άνευ όρων.

β) Η Ιαπωνία αναγκάστηκε να συνθηκολογήσει μετά την καταστροφή της Χιροσίμα και του Ναγκασάκι από τις ατομικές βόμβες που έριξαν οι Αμερικανοί. Στις 14 Αυγούστου 1945 η Ιαπωνία συνθηκολόγησε άνευ όρων.

Τι γνωρίζετε για τη διάσκεψη στη Γιάλτα και τι για τη διάσκεψη στο Πότσταμ;

Στη Γιάλτα της Κριμαίας συναντήθηκαν οι ηγέτες των τριών νικητριών δυνάμεων του Β' Παγκοσμίου πολέμου (Τσώρτσιλ, Ρούσβελτ, Στάλιν) και συζήτησαν τα μελλοντικά προβλήματα και καθόρισαν τις σφαίρες επιρροής τους στην Ευρώπη.

Στο Πότσταμ της Γερμανίας οι ηγέτες της Αγγλίας, Η.Π.Α. και Σοβιετικής Ένωσης αποφάσισαν το διαμελισμό της Γερμανίας σε δύο κράτη με διαφορετικά πολιτικά και κοινωνικά συστήματα.

Πως “γεννήθηκε” ο Ο.Η.Ε., ποιος ο σκοπός και ποια τα όργανά του;

Με τη λήξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου, η Ευρώπη ήταν μια κατεστραμμένη ήπειρος. Οι υλικές καταστροφές ήταν ανυπολόγιστες, ενώ οι απώλειες σε ανθρώπινα θύματα ξεπέρασαν τα 40.000.000.

Γεννήθηκε έτσι η ιδέα για τη δημιουργία ενός οργανισμού που θα είχε ως κύριο στόχο την εξασφάλιση της ειρήνης στον Κόσμο. Τον Απρίλιο του 1945 πραγματοποιήθηκε στο Σαν Φρανσίσκο των Ηνωμένων Πολιτειών η ιδρυτική συνδιάσκεψη του “Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών”. Στις 24 Οκτωβρίου του ίδιου χρόνου άρχισε να ισχύει ο “χάρτης των Ηνωμένων Εθνών”.